

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ПОЛІПШЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ З МЕТОЮ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ДОБРОГО ВРЯДУВАННЯ (ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ)

USING OF INNOVATIONS TO IMPROVE PUBLIC SOCIAL POLICY WITH THE PURPOSE OF ACHIEVING GOOD GOVERNANCE (THEORETICAL ANALYSIS)

Автором обґрунтовано та досліджено важливість інновацій та передових технологій, як ключового компонента стратегії удосконалення доброго врядування в адміністративних структурах України. Впровадження електронного урядування, штучного інтелекту, блокчейну, мобільних додатків та інтернету речей наочно обґрунтовується, як засіб забезпечення доступності та швидкості надання послуг громадянам, зменшення бюрократичних перешкод, а також полегшення процесу прийняття об'єктивних рішень за допомогою штучного інтелекту. Виявлено, що використання технології блокчейну виокремлюється як гарант прозорості та недоторканості урядових даних, що сприяє підвищенню довіри суспільства. Досліджено розгляд мобільних додатків підкреслює їхню роль у наданні зручного доступу до інформації та послуг, сприяючи активній участі громадян у демократичних процесах. Зазначено, що застосування інтернету речей в оптимізації інфраструктури сприяє раціональному використанню ресурсів та поліпшенню якості життя. Крім того, мета впровадження інновацій у сфері урядування полягає у створенні відкритого, відповідального та ефективного уряду, який відповідає потребам сучасного суспільства, сприяє економічному розвитку та забезпечує благополуччя громадян. Добре врядування, побудоване на інноваціях, визначає ключові аспекти майбутнього, де технології виступають за високі стандарти етики, демократії та соціальної відповідальності. Підкреслено важливість інновацій для трансформації урядових структур та побудови сучасного суспільства. Використання штучного інтелекту полегшує прийняття об'єктивних рішень, а блокчейн гарантує прозорість та недоторканість урядових даних, підвищуючи довіру суспільства. Мобільні додатки надають громадянам зручний доступ до інформації та електронних послуг, сприяючи активнішій участі у демократичних процесах. Інтернет речей оптимізує інфраструктуру, забезпечуючи ефективне використання ресурсів та покращення якості життя.

Ключові слова: Публічна соціальна політика, національна безпека, інновації, технології, добре врядування, адміністративні

структури, електронне урядування, штучний інтелект, блокчейн, мобільні додатки.

The author justified and researched the importance of innovations and advanced technologies as a key component of the strategy of improving good governance in the administrative structures of Ukraine. The implementation of e-government, artificial intelligence, blockchain, mobile applications and the Internet of Things is clearly justified as a means of ensuring the availability and speed of providing services to citizens, reducing bureaucratic obstacles, as well as facilitating the process of making objective decisions with the help of artificial intelligence. It was found that the use of blockchain technology is singled out as a guarantor of transparency and integrity of government data, which contributes to increasing public trust. The researched consideration of mobile applications emphasizes their role in providing convenient access to information and services, promoting active participation of citizens in democratic processes. It is noted that the use of the Internet of Things in the optimization of infrastructure contributes to the rational use of resources and the improvement of the quality of life. In addition, the goal of innovation in governance is to create an open, accountable and efficient government that meets the needs of modern society, promotes economic development and ensures the well-being of citizens. Good governance built on innovation defines key aspects of a future where technology advocates high standards of ethics, democracy and social responsibility. The importance of innovation for the transformation of government structures and building a sustainable and modern society is emphasized.

The use of artificial intelligence makes it easier to make objective decisions, and the blockchain guarantees the transparency and integrity of government data, increasing public trust. Mobile applications provide citizens with convenient access to information and electronic services, promoting more active participation in democratic processes. The Internet of Things optimizes infrastructure, ensuring efficient use of resources and improving quality of life.

Key words: Public social policy, national security, innovation, technology, good governance, administrative structures, e-government, artificial intelligence, blockchain, mobile applications.

УДК 351:304.4
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2023.35.18>

Майстренко К.М.

кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри публічного
адміністрування
Міжрегіональної академії управління
персоналом,
ORCID ID: 0000-0001-8586-9271

Каліна І.І.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри маркетингу,
Навчально-науковий Інститут
управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної академії управління
персоналом,
ORCID ID: 0000-0001-5662-6967

Постановка проблеми. У сучасному українському уряді існує значна відстань між потребами громадян та реальними можливостями адміністративних структур. Традиційні методи урядування не завжди відповідають вимогам сучасного, технологічно розвинутого суспільства. Застосування інновацій та сучасних технологій, таких як електронне уря-

дування, штучний інтелект, блокчейн, мобільні додатки та інтернет речей, стає необхідністю для подолання цієї проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти проблеми ролі інновацій та сучасних технологій в контексті покращення доброго врядування в адміністративних структурах України досліджували такі науковці, як:

О. Зарічний, Н. Капітаненко, І. Кульчицький, Ю. Теличкан, О. Ткаля, В. Якобчук, С. Тищенко, Н. Пугачова та інші.

Мета статті. Метою статті є розгляд важливості та потенціалу впровадження інновацій та сучасних технологій у державному урядуванні для покращення ефективності, прозорості та відповідальності адміністративних структур в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. У світі, де технології стрімко розвиваються, управління державою також має зазнати трансформацій. Україна, як і будь-яка інша країна, стикається з викликами сучасності, і впровадження інновацій та передових технологій може стати ключовим елементом для покращення добросовісності в адміністративних структурах.

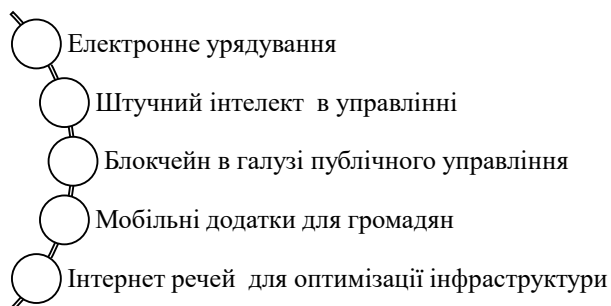

Рис. 1. Інновації та технології для покращення урядування в Україні, складено та узагальнено автором [7]

Варто більш детально розглянути кожен аспект інновації та технології для покращення урядування в Україні.

На думку вченого Н. Капітаненка, що електронне урядування визначається використанням інтернет-технологій для надання електронних послуг громадянам та оптимізації внутрішніх процесів урядових органів. Цей підхід передбачає впровадження електронних платформ та засобів зв'язку, які дозволяють громадянам взаємодіяти з урядовими структурами онлайн:

- онлайн-платформи для подачі заяв: розробка зручних онлайн-платформ для подачі різноманітних заяв та документів спрощує процес взаємодії громадян з урядовими органами. Це зменшує необхідність фізичного присутності та допомагає уникнути черг та зайвого бюрократичного складу;

- електронні послуги для громадян: передбачає створення широкого спектру електронних послуг, таких як електронний податковий звіт, онлайн-реєстрація, електронний голосування тощо. Це полегшує отримання громадянами необхідної інформації та послуг без відвідування урядових установ;

- взаємодія з державними органами: створення ефективних систем взаємодії між громадянами та державними органами через онлайн-канали сприяє швидкому обміну інформацією, вирішенню питань та виконанню адміністративних процедур;

- безпека та конфіденційність даних: забезпечення високого рівня безпеки та конфіденційності електронних даних є ключовим аспектом електронного урядування. Використання шифрування та сучасних технологій кібербезпеки гарантує, що особиста інформація громадян залишається в безпеці;

- інтеграція з іншими секторами: щоб досягти максимальної ефективності, системи електронного урядування повинні бути інтегровані з іншими секторами, такими як бізнес, освіта та медицина. Це дозволяє створити єдиний електронний простір для взаємодії різних структур та спрощує обмін інформацією [2, с. 200].

Отже, електронне урядування в Україні може стати ключовим інструментом для покращення доступності та ефективності урядових послуг, сприяючи побудові відкритого та прозорого суспільства.

Необхідно звернути увагу на думку вченого Ю. Теличкана, що штучний інтелект (далі – AI) в управлінні стає ключовим фактором для трансформації урядових структур. Використання аналітики даних та систем штучного інтелекту може значно полегшити процеси прийняття об'єктивних рішень та покращити ефективність урядового управління.

Отже, використання штучного інтелекту в урядовому управлінні не лише сприяє об'єктивному прийняттю рішень, але й автоматизує та оптимізує процеси, забезпечуючи новий рівень ефективності та адаптивності урядових структур. Це відкриває нові перспективи для покращення якості управління та взаємодії з громадою.

Доречно зазначено, що технологія блокчейн, заснована на принципах децентралізації та криптографічного захисту, відкриває нові можливості для покращення публічного управління. Розглянемо детальніше, як використання блокчейну може вплинути на сферу урядового контролю:

- прозорість та недоторканість даних: блокчейн забезпечує надзвичайний рівень прозорості, оскільки кожна транзакція або запис фіксується в блоках, що неможливо змінити без згоди всіх учасників мережі. Це гарантує, що дані в урядових системах є недоторканими та надійно захищеними від маніпуляцій;

- боротьба з корупцією: блокчейн дозволяє створювати системи, в яких кожна транзакція

Таблиця 1

Використання штучного інтелекту в урядовому управлінні

Аспект	Опис
Об'єктивний аналіз даних	використання алгоритмів штучного інтелекту для аналізу великих обсягів даних та виділення об'єктивних трендів, сприяючи прийняттю обґрунтованих рішень
Прогнозування та моделювання	використання систем штучного інтелекту для прогнозування та моделювання різних сценаріїв розвитку подій, полегшуючи стратегічне планування та адаптацію до змін
Автоматизація рутинних завдань	впровадження штучного інтелекту для автоматизації рутинних та повторюваних завдань, що дозволяє вивільнити час для вирішення більш складних завдань та стратегічного планування
Підтримка прийняття рішень	надання конкретних рекомендацій та варіантів рішень на основі аналізу даних, сприяючи швидкому та ефективному процесу прийняття рішень урядовими структурами
Аналіз настроїв громадської думки	використання систем штучного інтелекту для відстеження та аналізу соціальних мереж інших джерел, щоб зрозуміти настрої громадської думки та ефективно реагувати на суспільні виклики
Етичні та правові аспекти	розгляд впровадження штучного інтелекту, враховуючи етичні та правові аспекти, забезпечуючи прозорість та відповідальність у використанні AI в урядовому контексті

Складено та узагальнено на основі аналізу джерела [5; 1, с. 142-147].

чітко простежується та підтверджується. Це ускладнює можливість хабарництва або інших форм корупції, оскільки будь-які нелегальні дії будуть виявлені та зафіксовані в цифровому реєстрі;

- децентралізація влади: застосування блокчейну може призвести до перерозподілу влади та контролю, оскільки інформація зберігається та обробляється без центрального органу. Це сприяє створенню більш демократичних та гнучких систем управління;

- електронні голосування: застосування блокчейну в електронних голосуваннях може гарантувати цілісність та конфіденційність голосів, унеможливаючи маніпуляції та фальсифікацію результатів;

- управління ресурсами: блокчейн може бути використаний для ефективного управління ресурсами, такими як бюджет, тран-

спорт, або енергія, забезпечуючи точність та прозорість в розподілі та використанні ресурсів [4, с. 340].

Крім того, застосування технології блокчейн в публічному управлінні може стати переломним моментом в боротьбі з корупцією та забезпеченні прозорості в урядових ініціативах. Ця технологія відкриває шлях до більш чесного, демократичного та ефективного урядування.

Слід зазначити думку вченого О. Ткаля, що у світі, насиченому технологічними здобутками, мобільні додатки відіграють ключову роль у поліпшенні взаємодії між громадянами та урядовими структурами. Розробка та впровадження мобільних додатків для громадян стає важливим компонентом сучасного урядування, спрямованого на забезпечення зручності, доступності та ефективності урядових послуг.

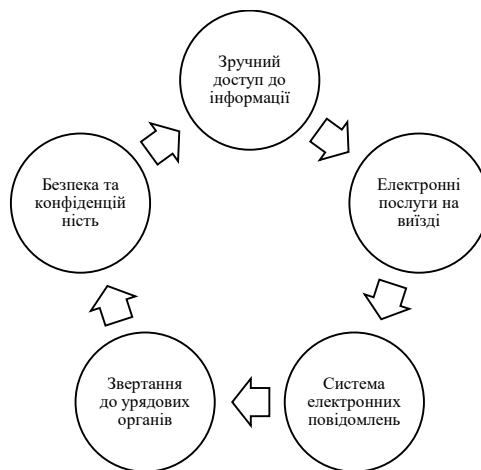

Рис 2. Мобільні додатки для громадян: забезпечення зручності та доступності до урядових послуг, складено та узагальнено автором [6, с. 127]

Розглянемо більш детально ключові аспекти цього напрямку:

- зручний доступ до інформації: мобільні додатки надають громадянам миттєвий доступ до важливої інформації про урядові програми, події та сервіси. Це дозволяє зробити отримання інформації більш швидким та зручним;

- електронні послуги на виїзді: громадяни можуть скористатися електронними послугами безпосередньо з мобільного пристрою, що спрощує взаємодію з урядовими структурами. Наприклад, подача документів, сплата податків чи взяття на облік може бути здійснена онлайн;

- система електронних повідомлень: мобільні додатки можуть надсилати сповіщення та повідомлення громадянам щодо

важливих подій, термінів або змін у законодавстві. Це підвищує своєчасність та обізнаність громадян;

– звертання до урядових органів: мобільні додатки можуть містити вбудовані засоби для звертання до урядових органів. Це дозволяє громадянам швидко та зручно висловлювати свої питання, скарги чи пропозиції, сприяючи взаємодії громадян і влади;

– безпека та конфіденційність: розробка додатків повинна приділяти особливу увагу питанням безпеки та конфіденційності особистих даних громадян. Використання шифрування та інших заходів захисту даних гарантує їхню безпеку [6, с. 128].

Отже, мобільні додатки для громадян є потужним інструментом для поліпшення доступності та ефективності урядових послуг. Це сприяє активнішій участі громадян у демократичних процесах та забезпеченню їхнього зручного взаємодії з урядовими органами.

Варто зазначити, що впровадження Інтернету речей (далі – IoT) в урядове управління відкриває широкі можливості для ефективного моніторингу та управління громадською інфраструктурою. Розглянемо детальніше, як використання IoT може сприяти оптимізації ключових аспектів інфраструктури:

– моніторинг транспорту: системи IoT можуть забезпечити постійний моніторинг транспортного руху, що дозволяє аналізувати трафік, уникати заторів та оптимізувати маршрути. Це призводить до покращення ефективності транспортної системи та зменшення часу пересування громадян;

– енергоефективність: використання IoT для моніторингу та управління енергоспоживанням дозволяє оптимізувати використання енергії в громадських будівлях та міських системах. Автоматизовані системи можуть регулювати освітлення, опалення та інші енергозатрати для зменшення витрат та екологічного впливу;

– моніторинг водопостачання: сенсори IoT можуть використовуватися для моніторингу рівнів води та виявлення витоків у системах водопостачання. Це сприяє раціональному використанню водних ресурсів та попередженню аварій;

– системи управління відходами: застосування IoT в системах управління відходами дозволяє ефективно відстежувати та оптимізувати процеси збору та переробки відходів, зменшуючи негативний вплив на довкілля та забезпечуючи високий рівень екології;

– безпека та моніторинг громадських просторів: використання датчиків та камер IoT сприяє покращенню безпеки в громадських

місцях. Моніторинг може виявляти потенційні загрози та допомагати в управлінні екстремними ситуаціями [3].

Отже, застосування інтернету речей для оптимізації інфраструктури відіграє важливу роль у раціональному використанні ресурсів та покращенні якості громадських послуг. Впровадження IoT сприяє створенню інтелектуальних та стійких міських середовищ, що відповідає потребам сучасного суспільства.

Висновок. Проаналізувавши вищезначене можна дійти висновку, що інновації та сучасні технології стають невід'ємною частиною стратегії покращення доброго врядування в адміністративних структурах України. Впровадження електронного урядування, штучного інтелекту, блокчейну, мобільних додатків та Інтернету речей допомагає створити більш ефективні, прозорі та громадсько-орієнтовані механізми управління. Електронне урядування забезпечує доступність та швидкість отримання громадянами необхідних послуг, зменшуючи бюрократичні бар'єри. Використання штучного інтелекту полегшує прийняття об'єктивних рішень, а блокчейн гарантує прозорість та недоторканість урядових даних, підвищуючи довіру суспільства. Мобільні додатки надають громадянам зручний доступ до інформації та електронних послуг, сприяючи активнішій участі у демократичних процесах. Інтернет речей оптимізує інфраструктуру, забезпечуючи ефективно використання ресурсів та покращення якості життя.

Отже, загальною метою впровадження цих інновацій є створення відкритого, відповідального та ефективного уряду, який відповідає потребам сучасного суспільства, сприяє економічному розвитку та забезпечує благополуччя громадян. Добре врядування через інновації стає ключовим фактором побудови майбутнього, де технології слугують високим стандартам етики, демократії та соціальної відповідальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зарічний О. А. “Добре врядування” як новітня форма участі громадськості у здійсненні публічної влади. 2016 р. С. 142-147
2. Капітаненко Н. П. Технології публічного врядування: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності “Публічне управління та адміністрування”. Запоріжжя, 2018 р. С. 200
3. Кульчицький І. Програми та інструменти підтримки розвитку інновацій в Україні. Київ – Львів, 2020 р. URL : <http://eap-csf.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Analiz-inno-program-ta-instrumentiv-w-Ukraini.pdf>
4. Публічне управління: традиції, інновації, глобальні тренди : матеріали Всеукраїнської

наук.-практ. конф. за міжнар. участю. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2021 р. С. 340

5. Теличкан Ю. В. Аналіз наукових досліджень в галузі науки "державне управління" за напрямом впровадження доброго врядування в систему публічного управління та адміністрування в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 5, 2019 р. URL : http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/5_2019/104.pdf

6. Ткаля О. В. Розуміння належного врядування за сучасних умов. *Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*. № 2, 2020 р. С. 125-130 URL : https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_2/26.pdf

7. Якобчук В. П., Тищенко С. В., Пугачова Н. С. Інноваційні підходи до публічного управління в кон-

тексті інтелектуалізації суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. № 6, 2018 р. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2018/20.pdf.

8. Семенець-Орлова, І. А. Нормативно-правове забезпечення освітніх змін в Україні. *Теорія та практика державного управління*, 2017, 3: 91-100.

9. Семенець-Орлова, І. А. Державне управління освітніми змінами: наукові категорії, методологія та актуальна проблематика досліджень на основі досвіду України та США. *Університетські наукові записки*, 2015, 1: 302-311.

10. Semenets-Orlova, Inna. Procedural aspects of educational changes: empirical findings at institutional level. *Advanced Education*, 2017, 64-67.